

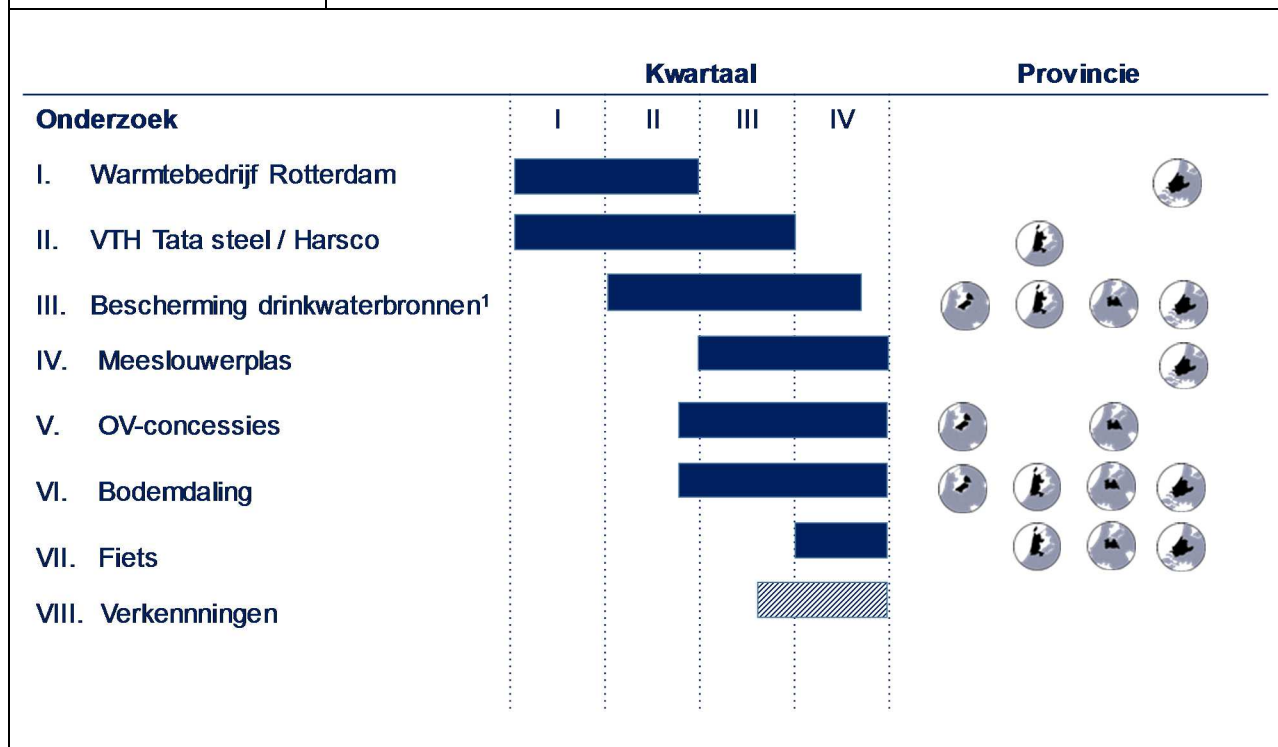
Verslag van	Vergadering Programmaraad 23 april 2020
Status	Concept
Opgesteld door	Frits Kas
Aanwezige leden	n.v.t.
Namens de Rekenkamer	n.v.t.
Ondersteuning	n.v.t.

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
<p>Gezien de omstandigheden in verband met het Coronavirus heeft er geen fysieke vergadering plaatsgevonden. De vergadering is schriftelijk afgewikkeld. De leden is gevraagd hun vragen, opmerkingen en suggesties op de agendapunten tot en met 7 mei 2020 aan de secretaris door te geven. Alle reacties en de antwoorden op de gestelde vragen zijn in het onderstaande conceptverslag opgenomen.</p>	
<p>1. Mededelingen</p>	<p><i>Terugkoppeling uit subcommissie</i></p> <p>In de afgelopen periode heeft de subcommissie een brief voor de vier Staten opgesteld waarin wordt ingegaan op de bestuurlijke ontwikkelingen van de Randstedelijke Rekenkamer. In de brief is een advies opgenomen over de (tweede) herbenoeming van het lid/directeur en wordt voorgesteld om in de periode 2021-2022 een onderzoek te doen naar de voor- en nadelen van de verschillende bestuursmodellen. Om een tweede herbenoeming van het lid/directeur mogelijk te maken is een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de Randstedelijke Rekenkamer voorbereid. Voordat het statenvoorstel aan de vier Provinciale Staten is aangeboden, is door de subcommissie eerst het draagvlak gepeild ten aanzien van een eventuele tweede herbenoeming. Uit de peiling blijkt dat een meerderheid in de vier Provinciale Staten een tweede herbenoeming zou kunnen steunen. De subcommissie heeft daarop het statenvoorstel met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling aan de vier Provinciale Staten ter besluitvorming aangeboden.</p> <p><u>Vragen en opmerkingen van de leden</u></p> <p>Er zijn geen vragen en opmerkingen over de terugkoppeling uit de subcommissie binnengekomen.</p> <p>Besluit</p> <p>De leden nemen kennis van de terugkoppeling uit de subcommissie.</p>
<p>2. Conceptverslag Programmaraad 14 november 2019</p>	<p><u>Vragen en opmerkingen van de leden</u></p> <p>Er zijn geen vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over het conceptverslag van 14 november 2019.</p> <p>Besluit</p> <p>Het conceptverslag van de vergadering van de Programmaraad van 14 november 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
<p>3. Stand van zaken lopend onderzoek 2020</p>	<p><i>Toelichting</i></p> <p>In een PowerPoint presentatie zijn de onderzoeken opgenomen die in 2020 worden afgerond (Warmtebedrijf Rotterdam en VTH Tata Steel-Harsco) en die in 2020 worden opgestart. De onderzoeken Meeslouwerplas, OV-concessies en Bodemdaling worden in hoofdzaak in 2020 uitgevoerd, maar zullen doorlopen tot begin 2021. Het zevende onderzoek Fiets start in het vierde kwartaal en loopt nog ver door in 2021. Het onderwerp Meeslouwerplas is een onderzoek op verzoek door de provincie Zuid-Holland. De overige hierboven genoemde onderwerpen zijn in overeenstemming met het advies van de Programmaraad van 14 november 2019. In de Programmaraadbijeenkomst in het najaar (19 november 2020) wordt aan de Programmaraad weer een voorstel gedaan voor nieuwe onderzoeken.</p> <p>Van twee onderzoeken is de planning ten opzichte van de vorige planning (Programmaraad 14 november 2019) bijgesteld.</p> <p>Voor het onderzoek Warmtebedrijf Rotterdam heeft het onderzoeksteam zowel (beleids)documenten doorgenomen als relevante communicatie en informatie-uitwisseling, waaronder ca. 7.000 e-mailberichten. Daarnaast hebben er interviews (waarvan een aantal zeer uitgebreid en diepgaand) plaatsgevonden met medewerkers en bestuurders van de provincie, het WPF en andere betrokken partijen. Zorgvuldige analyse hiervan vroeg meer tijd dan de Rekenkamer gewend is. Inmiddels is het onderzoek Warmtebedrijf Rotterdam in feitelijk wederhoor. De Rekenkamer streeft naar behandeling in de Statencommissie BE-W van Zuid-Holland van het rapport vóór de zomer. De planning is daarom aangepast van eerste kwartaal naar tweede kwartaal.</p> <p>Voor het onderzoek VTH Tata Steel-Harsco is om verschillende redenen de publicatie van het rapport verschoven naar het najaar 2020. Ten eerste zijn twee extra casussen toegevoegd aan het onderzoek. Ten tweede zijn de geselecteerde casussen omvangrijk en (technisch) ingewikkeld en is het zorgvuldig onderzoeken van de casussen een stevige opgave voor het onderzoeksteam. Ten derde hebben de coronamaatregelen impact op de mogelijkheden om het onderzoek uit te voeren, bijvoorbeeld ten aanzien van de interviews. De planning is om deze redenen bijgesteld.</p> <p><u>Vragen en opmerkingen van de leden</u></p> <p><i>Wat zijn de effecten van de Coronaperikelen op de voortgang van de lopende onderzoeken? Is de oorspronkelijke planning te realiseren, en zo niet (waarvoor alle begrip), wat mogen wij dan als opleveringsmoment verwachten? Zijn er financiële consequenties waar wij rekening mee moeten gaan houden? (Dhr. De Brey (Utrecht)).</i></p> <p>Antwoord:</p> <p>Omdat de werkzaamheden van de Rekenkamer regelmatig ook buiten kantoor plaatsvinden, zoals het houden van interviews en het uitvoeren van dossier-onderzoek, hebben we al sinds 2012 de mogelijkheid om op een veilige manier tijd- en locatie-onafhankelijk te werken. Het team is hiermee vertrouwd en kon redelijk</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p>snel en gemakkelijk overschakelen naar thuiswerken. Aanvullend is gezorgd voor een zo goed mogelijk beveiligde video-vergadertool, die toepasbaar is binnen ons ICT-systeem en er zijn op individuele basis (kantoor)faciliteiten ter beschikking gesteld om de thuiswerkplek (meer) geschikt te maken voor langdurig gebruik.</p> <p>De planning van lopende en recent gestarte onderzoeken wordt nog weinig beïnvloed door de corona-maatregelen. De informatievoorziening van documenten verloopt als gebruikelijk via (beveiligde) mail en inmiddels is goede ervaring opgedaan met het houden van enkele interviews via video-vergaderen. Het is nog wel lastig om in te schatten wat de coronagevolgen zijn in de onderzoeksfase waarbij er relatief veel interviews gehouden worden, wat vooral geldt voor de recent gestarte onderzoeken.</p> <p>Bij de onderzoeken Bodemdaling en OV-concessies kan mogelijk enige vertraging ontstaan, omdat we bij deze onderzoeken externe capaciteit willen inzetten van deskundige onderzoeksbureaus. De Rekenkamer heeft vanwege de coronamaatregelen offertegesprekken met mogelijke kandidaten uitgesteld. Nu video-vergaderen bij veel organisaties zeer snel gebruikelijk is geworden, beraadt de Rekenkamer zich hoe z.s.m. geschikte aanvullende capaciteit geworven en ingezet kan worden.</p> <p>Er zijn voor de Rekenkamer geen financiële consequenties van de coronamaatregelen. De uitgaven betreffen voor het grootste deel personele kosten. En zoals hiervoor aangegeven werkt het eigen team aan de lopende en recent gestarte onderzoeken. Vanwege het thuiswerken zijn er minder reiskosten, hetgeen de bescheiden extra kosten compenseert, die worden gemaakt voor de aanschaf van extra kantoorfaciliteiten t.b.v. de thuiswerkplekken.</p> <p>Het beoogde onderzoeksprogramma 2020 is ambitieus en de Rekenkamer zal bij volledige uitvoering ervan een deel van de lasten onder andere bekostigen uit de bestemmingsreserve onderzoek, die daarvoor voldoende ruimte biedt. Bij onverhoopt minder onderzoek zal de reserve minder worden aangesproken.</p> <p>Kortom, de Rekenkamer kan haar werkzaamheden naar omstandigheden goed uitvoeren. Er is vanwege de coronamaatregelen enig risico dat met name de nieuwe onderzoeken Bodemdaling en OV-concessie later starten en daarmee later worden opgeleverd. De Rekenkamer verwacht geen financiële knelpunten vanwege de coronamaatregelen.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p><i>Klopt het dat wat betreft het onderzoek OV-concessies alleen naar Flevoland en Utrecht wordt gekeken? Ik was in de veronderstelling dat er naar alle vier de provincies werd gekeken. (Mevr. d'Hondt (Utrecht))</i></p> <p><i>Op welke manier is de besluitvorming tot stand gekomen om Flevoland niet in het onderzoeksprogramma VIII Fiets mee te nemen en wat waren de argumenten? (Mevr. Den Boer (Flevoland))</i></p>

¹ De onderzoeksopzet voor dit onderzoek is gepubliceerd op 22 april jl. en is de uitwerking van het onderwerp Waterkwaliteit, dat in de Programmabijeenkomst van 14 november jl. voorlag voor prioritering.

	<p>Antwoord:</p> <p>In de bijeenkomst van de Programmaraad van 14 november jl. is aangegeven dat de Rekenkamer kon starten met drie nieuwe onderzoeken. Na de gedachtewisseling adviseerde de Programmaraad vier onderzoeken in het onderzoeksprogramma op te nemen: Bodemdaling, OV-concessies, Waterkwaliteit en Fietsbeleid. Op 31 januari jl. ontving de Rekenkamer via de voorzitter van de Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu van Zuid-Holland het verzoek om onderzoek te doen naar het dossier over de waterkwaliteit van de Meeslouwerplas.</p> <p>In de notitie Afweging soorten onderzoek, dat aan de leden van de Programmaraad is gestuurd t.b.v. de bijeenkomst van 23 april jl. is aangegeven dat sinds 2009 het overgrote deel van het onderzoeksprogramma provincievergelijkende onderzoeken betreft. Dit blijft ook in de toekomst zo, terwijl de Rekenkamer daarnaast gelegenheid wil bieden aan provinciespecifiek maatwerk.</p>
--	--

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
	<p>De Rekenkamer heeft daarom gekeken hoe zowel aan het advies van de Programmaraad van 14 november jl, als aan het verzoek van de provincie Zuid-Holland van 31 januari jl. gevolg kan worden gegeven, hetgeen feitelijk het uitvoeren van vijf nieuwe onderzoeken betreft, terwijl de Rekenkamer ruimte en capaciteit heeft voor drie. Die ruimte en capaciteit zijn op drie manieren gevonden: ten eerste door de onderzoeken te spreiden in de tijd, ten tweede door het inschakelen van externe capaciteit (zie ook hiervoor) en ten derde door in beschouwing te nemen welke onderzoeksthema's zich het meest lenen voor een provincievergelijkend onderzoek.</p> <p>Dit laatste punt heeft ertoe geleid dat het onderzoek Fiets(beleid) niet als een provincievergelijkend onderzoek voor alle vier provincies wordt uitgevoerd. In de bijeenkomst van de Programmaraad van 14 november is ter sprake geweest, dat bij het ontwerp van Flevoland al op de tekentafel het uitgangspunt is gehanteerd dat de inrichting van (de steden van) Flevoland fietsvriendelijk is. Dit maakt Flevoland uitzonderlijk ten opzichte van de andere drie provincies, waardoor een provincievergelijking van minder toegevoegde waarde is.</p> <p>Met betrekking tot het onderzoek OV-concessies is in de Notitie Prioritering onderzoeksonderwerpen, die op 14 november jl. in de bijeenkomst van de Programmaraad is besproken, aangegeven dat door de verschillende looptijden van de concessies er waarschijnlijk nooit een perfect moment zal zijn voor een onderzoek naar OV-concessies dat gelijktijdig in alle vier de provincies uitgevoerd wordt. De vertegenwoordiging van de provincie Utrecht heeft in deze bijeenkomst aangegeven met stip te adviseren om in 2020 voor Utrecht een onderzoek naar OV-concessies uit te voeren. Vervolgens heeft de Rekenkamer gekeken in welke van de andere drie provincies zo'n onderzoek van meest toegevoegde waarde zou zijn en heeft daarop besloten het onderwerp ook voor Flevoland in te plannen. Dit betekent dus dat het onderzoek naar OV-concessies geen gebruikelijk provincievergelijkend onderzoek zal worden, maar zich vooral richt op de provincie-specifieke situaties van Flevoland en Utrecht. Dat neemt niet weg dat daarbij op hoofdlijnen ook gekeken kan worden naar de andere twee provincies om daarvan te kunnen leren. Er zullen echter geen aparte onderzoeksrapporten voor Noord-Holland en Zuid-Holland worden gemaakt.</p> <p>Op deze manier probeert de Rekenkamer het ambitieuze onderzoeksprogramma voor 2020 in te vullen, zodat de onderzoekscapaciteit zo efficiënt mogelijk wordt ingezet, met het meest inhoudelijk relevante resultaat.</p> <p>Besluit</p> <p>Er wordt kennisgenomen van de toelichting en de voortgang van de lopende onderzoeken.</p>

Agendapunt	Besluit / opmerkingen
<p>4. Afweging soorten onderzoek</p>	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De grotere bekendheid en zichtbaarheid van de Randstedelijke Rekenkamer werpt de afgelopen jaren vruchten af. Dit blijkt uit de stijgende trend verzoekonderzoeken vanuit de Randstadprovincies. Maar ook derden, zoals bewonersgroepen en belangenorganisaties kloppen aan met onderzoeksuggesties. Om de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk in te zetten op relevante onderzoeken is het van belang dat er een goede afweging wordt gemaakt zodat het onderzoeksprogramma in balans is in overeenstemming met o.a. artikel 16 van de Gemeenschappelijke Regeling.</p> <p>Over de onderzoeken die door derden worden aangemeld bij de Rekenkamer, worden de leden van de Programmaraad geïnformeerd. Zo zijn de Utrechtse Programmaraadsleden actief geïnformeerd over de rondweg in Amersfoort. Het Molenberaad (Waddinxveen) heeft in maart jl. al zelf PS van Zuid-Holland en de media benaderd met hun verzoek. In een notitie van de Rekenkamer is de verdeling van de onderzoeken vanaf 2009 tot en met 2020 in beeld gebracht. Er wordt ingegaan op de overwegingen van de Randstedelijke Rekenkamer bij het al dan niet honoreren van verzoekonderzoeken vanuit de provincies en onderzoeksuggesties van derden, zoals bijvoorbeeld belangengroepen. Ten slotte wordt in de notitie stilgestaan bij de financiering van verzoekonderzoeken.</p> <p><u>Vragen en opmerkingen van de leden</u></p> <p>Mevrouw d'Hondt (Utrecht) dankt voor de mogelijkheid tot schriftelijk reageren en dankt de Rekenkamer voor het heldere rapport m.b.t. het afwegingskader. Er zijn verder geen vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de notitie Afweging soorten onderzoek.</p> <p>Besluit</p> <p>Er wordt kennisgenomen van de notitie Afweging soorten onderzoek.</p>
<p>5. Volgende vergadering</p>	<p><i>Toelichting</i></p> <p>In de vergadering van 10 oktober 2019 heeft u besloten de donderdag als vergaderdag en het kantoor van de Rekenkamer (of een zaal daar dichtbij) als vergaderlocatie te handhaven.</p> <p>Besluit</p> <p>De volgende vergadering wordt conform planning vastgesteld op 19 november 2020.</p>